Organ Wojewódzkiego Komitetu Polskiej Partii Socjalistycznej

REDAKCJA:
Kraków, Rynek Główny 30.
Telefony: dzienny 556-58, 585-10, nocny 566-53
Sekretariat czynny w godz. 11—[illegible]

NAPRZÓD

Dziennik Socjalistyczny

Cena zł 3

Wydawca: Spółdzielnia Wydawnicza „WIEDZA"
ADMINISTRACJA:
Kraków, Rynek Główny 30.
Telefon: 585-10, wewn. 23.
Administracja czynna w godzinach 9—16, w soboty od [illegible]—15.

ROK [illegible] — Kraków, sobota 7 czerwca 1947 — NR 153

21 pytań postawi PPS Schumacherowi

Międzynarodowa Konferencja Socjalistyczna w Zurichu otwarta

ZURICH 7. 6. Wczoraj wieczór rozpoczęła się w Zurichu Międzynarodowa konferencja partii socjalistycznych. W obradach, które potrwają 3 dni bierze udział około 100 delegatów z [illegible] krajów. Poza tym w charakterze obserwatorów przybędą przedstawiciele Bułgarii, Indii, Rumunii.

Niemcy reprezentować ma delegacja SPD na czele z Kurtem Schumacherem. Zostaną oni jednak dopuszczeni do obrad niedzielnych dopiero wówczas, kiedy sprawa niemiecka już zostanie przedyskutowana. Niemcy nie zostali również zaproszeni na oficjalny raut, wydany przez Radę Miejską na cześć delegatów kongresu.

Podczas debaty niemieckiej poszczególne delegacje stawiać będą pytania, na które Schumacher będzie odpowiadał, delegacja PPS postawi 21 pytań.

Ze znanych socjalistów państw zachodnich zjechali do Zurichu sekretarz partii SFIO Guy Mollet, Labour Party — Morgan Philips, Petro Nenni i Negri — przedstawiciele republikańskiej Hiszpanii.

Obradom inauguracyjnym przewodniczyć będzie Hand Hans Opercht, przewodniczący Szwajcarskiej Partii Socjalistycznej. Delegacja polska, w skład której wchodzą prezes klubu poselskiego PPS tow. Hochfeld i tow. pos. Dobrowolski zatrzymała się w hotelu „Krone".

Sytuacja we Francji bardzo naprężona
Zadania rządu wyjątkowo trudne

Posłowie socjalistyczni popierają Ramadier

PARYŻ, 7. 6. (SAP). — Posłowie socjalistyczni zebrali się w czwartek, by wysłuchać expose premiera o obecnej sytuacji.

Premier przemawiał krótko i oświadczył, że mimo wszelkich przeszkód zdecydowany jest kontynuować plan gospodarczy Bluma, mający na celu obniżkę cen. Premier gotów jest prędzej podać się do dymisji, niż zboczyć z obranej linii działania.

Mowa Ramadiera została poparta przez większość grupy socjalistycznej, która była liczniejsza niż premier się tego spodziewał. Grupa opozycyjna skupiła się wokół byłego ministra Albert Gaziera, który jest bardziej związkowcem niż politykiem. Jest to jeden z wybitnych francuskich marksistów.

PARYŻ 7. 6. (SAP). Parlamentarna grupa socjalistyczna uchwaliła votum zaufania dla ogłoszonych wytycznych polityki premiera Ramadier. Siedmiu członków grupy wstrzymało się od głosowania.

Strajk kolejarzy

PARYŻ 7. 6. (AFI). W komunikacji kolejowej na dworcu wschodnim w Paryżu nastąpiła całkowita przerwa.

Strajk rozpoczął się w czwartek po północy. Żaden pociąg podmiejski nie wyruszył rano. Pociągi pośpieszne stoją na stacji, tylko te pociągi, które wyjechały przed północą, dojechały normalnie do miejsc przeznaczenia. Pociągi z żywnością ulegającą zepsuciu i mlekiem szły w tempie przyspieszonym.

Czy to sprzyja „jednolitemu frontowi"?

Wiemy aż nadto dobrze, iż na wiele stanowisk czy to w aparacie państwowym, czy samorządowym, czy spółdzielczym wkradło się wielu ludzi nieodpowiednich, nastawionych wrogo do nowej rzeczywistości, sabotujących zarządzenia władz zwierzchnich. Wiemy aż nadto dobrze, że w wyniku wojny i okresu okupacji pozostał straszny ślad, bo nauczyło się wielu ludzi procederu dzielenia się cudzą własnością i jeszcze nie odwykli od tego procederu. Stąd to powstało tyle nadużyć, zrozumiałych w okresie, w którym uczciwi ludzie, zajęci twórczą pracą nie mieli czasu na ściśle kontrolowanie wrogów wewnętrznych.

Wiemy aż nadto dobrze i stwierdzamy to z wielką przykrością, ale nie bez nadziei, że jednak te nadużycia wytępimy, iż w całym naszym życiu gospodarczym było pełno tych nadużyć. Ilu to dyrektorów Zjednoczeń zawędrowało do więzień, ilu starostów usunięto za nadużycia, wiemy, ilu pracowników U. B. ukarano dzięki zdecydowanej akcji Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego, ilu jeszcze siedzi w więzieniach pracowników M. O., ilu wójtów, ilu poborców podatkowych zapoznało się z kratkami więziennymi. Wiemy, że ta fala maleje na szczęście i nie wpadło nikomu z posłów socjalistycznych na myśl zaatakować w Sejmie państwowy sektor jako daleki do doskonałości i wypomnieć mu choćby tylko na podstawie umieszczanych w codziennej prasie sprawozdań z sali sądowej, iż w tym sektorze są „nadużycia kryminalne, które znajdują swój epilog w komisjach specjalnych".

Tymczasem w ataku swym na spółdzielczość zapomniał wicemarszałek Sejmu tow. Zambrowski (PPR), że jednak stosować surowych metod nie należy tylko do jednego sektora t. j. spółdzielczości, a trzebaby równą miarę stosować wobec całej gospodarki naszej.

Marsz. Zambrowski zaatakował i słusznie sektor prywatny, dając dwa klasyczne przykłady spekulacji i wyzysku, ale odnośnie spółdzielczości wolał nie podawać faktów, a załatwił się ze spółdzielczością ogólnikami, z których sektor prywatny będzie bardzo zadowolony.

Zacytujemy dosłownie ze stenogramu z posiedzenia Sejmu z dnia 31 maja odnośny ustęp przeciw spółdzielczości:

„Nie wolno nam przemilczać wad i schorzeń tego aparatu. Jest faktem, że w oczach robotniczego i chłopskiego konsumenta sieć spółdzielcza nie zdobyła jeszcze dostatecznej wagi i znaczenia ośrodków społecznych, uczciwego, nastawionego na służenie interesom konsumenta handlu, skutecznie przeciwstawiającego się mętnej fali spekulanckiej. Ja już nie mówię o kryminalnych nadużyciach spółdzielczości, które znajdują swój epilog w Komisjach Specjalnych".

Prywatni spekulanci powinni w swych sklepikach i warsztatach wywieszać ten ustęp z przemówienia marsz. Zambrowskiego w ramkach i w ten sposób ułatwiać walkę przeciw spółdzielczości.

Spółdzielczość przetrwa i ten przygotowany skrzętnie atak.

Nadużycia będzie spółdzielczość tępić, coraz ostrzej, coraz metodyczniej, ale nigdy nie posuniemy się do tego, by odwzajemniać się atakami na arenie sejmowej, której przypatruje się wewnętrzna reakcja, na jakikolwiek odcinek naszego życia gospodarczego, samorządowego czy administracyjnego. Będziemy boleć nad nadużyciami, będziemy je zwalczać, ale nie będziemy z nich korzystać dla zrobienia przyjemności tym, którzy z naruszenia jednolitego frontu tylko się cieszą. Partia nasza nie od dziś dnia jest heroldem spółdzielczości, pozostanie nim i w tęczowym sztandarze wyjaskrawiać będzie wszystkie siedem kolorów. Marszałek tow. Zambrowski mówi w Sejmie, że „nie wolno nam zamykać oczu na ciemne barwy w tęczowym sztandarze". Przypomnieć musimy, że ciemnych barw w ogóle w widmie słonecznym nie ma. Są tylko cienkie linijki Fraunhofera, kryjące nieznane elementy. Komisje specjalne mogą i powinny zająć się tymi nieznanymi a szkodliwymi elementami w spółdzielczym sektorze. Ciemnych barw w widmie słonecznym nie ma, choćby je Marszałek tow. Zambrowski tak bardzo chciał widzieć i to, naturalnie jak zawsze, w celu pogłębienia i wzmocnienia jednolitego frontu.

Dr Bolesław Drobner

Walny Zjazd ZZ Pracowników Skarbowych

WARSZAWA, 7. 6. (SAP). W dniu dzisiejszym rozpoczął obrady Walny Zjazd Związku Zawodowego Pracowników Skarbowych.

Po zagajeniu wygłoszonym przez przewodniczącego zarządu głównego ZZPS ob. Szwedowskiego dokonano wyboru prezydium, na czele którego stanął jako przewodniczący ob. inż. Sibera. Przemówienia powitalne wygłosił minister skarbu tow. Konstanty Dąbrowski oraz pos. tow. Lucjan Motyka.

Wywiad z sir D. St. Clair Gainer nowym ambasadorem Wielkiej Brytanii w Warszawie na str. 2

Ambasador USA przyjeżdża do Warszawy

WARSZAWA, 7. 6. (SAP). Jak się dowiaduje korespondent dyplomatyczny SAP nowy ambasador Stanów Zjednoczonych Stanton Griffis przyjeżdża wraz z małżonką w połowie przyszłego tygodnia do Warszawy, gdzie zamieszka w pałacyku własnym ambasady przy Alei Stalina.

Jeszcze jeden „rolnik"

SOFIA, 7. 6. (SAP). Zgromadzenie Narodowe rozpatrywało wczoraj żądanie prokuratorii zniesienia nietykalności poselskiej Mikołaja Petkowa (sekretarza Partii Rolników i przewodniczącego grupy parlamentarnej tej partii). Petkow jest oskarżony o zorganizowanie spisku zbrojnego.

SOFIA, 7. 6. Petków przywódca opozycyjnej Partii Rolniczej został aresztowany przy wyjściu ze Zgromadzenia Narodowego, które po długich debatach uchwaliło zniesienie nietykalności poselskiej Petkowa.

Wallace nie będzie popierał Trumana

RALEIGH, 7. 6. (SAP). Henry Wallace oświadczył, że nie będzie popierał kandydatury Trumana w kampanii wyborczej 1948 roku. Po raz pierwszy zajął Wallace tak wyraźne stanowisko w sprawie przyszłych wyborów na prezydenta USA.

Abd-el-Krim udaje prywatną osobę

KAIR, 7. 6. (SAP). Pół oficjalny organ rządu egipskiego „Journal d'Egypte" zaprzecza wiadomości podanej przez „Daily Herald" jakoby pomiędzy Abd el Krimem a Wielkim Muftim Palestyny miało miejsce spotkanie w pałacu Inchass. — Jednocześnie dziennik dementuje wywiady ogłoszone przez arabską prasę i zapewnia, że od chwili przybycia Abd el Krima do Egiptu nie przyjął on ani jednego dziennikarza i nie wygłosił żadnego oświadczenia politycznego.

O czym mówi Paryż?

Prywatne kredyty amerykańskie dla Francji

Plotki na temat amerykańskich kredytów, obiegające ostatnio Paryż i inne stolice, były spowodowane przykrym nieporozumieniem, a właściwie pomieszaniem elementów, które powinny były być troskliwie rozgraniczane: pożyczki rządu w Waszyngtonie i amerykańskich kredytów prywatnych.

Narazie brak jakichkolwiek pewnych danych co do ewentualnej intencji rządu Stanów Zjednoczonych w sprawie udzielenia nam pomocy finansowej. Rzecznik departamentu Stanu zdementował kategorycznie wiadomości, jakoby w Waszyngtonie miano się przygotować do udzielenia Francji pożyczki w wysokości jednego miliarda franków za cenę pewnych koncesji politycznych. Natomiast prywatne kredyty amerykańskie zdradzają ostatnio tendencję kierowania się w stronę francuskich przedsiębiorstw. Są powody, do przypuszczeń, iż pewne rozmowy zostały nawiązane między prywatnymi osobistościami Ameryki i Francji.

Ale nie ma w tym nic nowego. — Rząd francuski od dawna dawał do zrozumienia, że chętnieby widział prywatne kredyty zagraniczne. Dowodem tego są przemówienia zarówno min. Bidault jak i min. Schumana. — Pozatym od kilku miesięcy w tym kierunku nastawiana jest cała akcja a rząd przedsięwziął, licząc się z tym, odpowiednie środki.

A oto zarysy całej akcji. Istnieje przede wszystkim komitet inwestycji, utworzony osiemnaście miesięcy temu. Zbiera się w regularnych odstępach czasu i składa się z przedstawicieli ministerstwa spraw zagranicznych, skarbu i gospodarki narodowej. Zadaniem jego jest badać wszystkie podania w sprawie inwestowania kapitałów francuskich zagranicą i kapitałów zagranicznych w Unii Francuskiej. Przez długi okres kapitały zagraniczne raczej niechętnie inwestowano we Francji. Jednakże pewni Amerykanie od początku próbowali szczęścia — jedni w metropolii, drudzy w Północnej Afryce. Prywatne inwestycje amerykańskie przybierają formy sportów materiałowych lub kapitałowych, podlegających wykupieniu średnio albo długo terminowemu. Towarzystwa franko amerykańskie funkcjonują na tych zasadach w różnych częściach imperium, a zwłaszcza w Marokko.

Na drugim miejscu znajduje się procedura nazywana samofinansowaniem się (l'auto-financement), polegająca przede wszystkim na bieżących tranzakcjach handlowych. Kredyty prywatne pochodzenia zagranicznego, ale niekoniecznie z Ameryki, stanowią podstawę tego systemu. — Dzięki nim banki mogą prywatnym importerom udzielać potrzebnych dewiz na zakup artykułów przeznaczonych na re-export po przeróbce. — Rząd zastrzegł sobie przy tym prawo kontroli tych inwestycji i kredytów. Jego obowiązkiem jest baczyć, żeby żadna część suwerenności ani niepodległości nie została naruszona.

W gruncie rzeczy, mimo wszystkich krytyk — usprawiedliwionych lub nie — trzeba sobie powiedzieć, że Francja jest dziś w sytuacji kraju nowego. W konsekwencji tego musi importować kapitały z tych samych przyczyn, jak to czyniły takie czy [illegible]e państwa Ameryki Południowej pięćdziesiąt lat temu.

Perspektywy pokoju

Staje przed nami następujące pytanie: czy w wypadku braku porozumienia pomiędzy Wielką Czwórką na temat Niemiec wystąpi podział na dwa bloki? Czy w wypadku opracowania traktatu pokojowego zmaleją różnice poglądów?

Nikt nie zaprzeczy, że to jest zasadnicze pytanie. Nie jest jednak pewnym, czy dylemat ten zarysuje się tak ostro, jak się o tym mówi. Można przyjąć rozwiązanie pośrednie, rozwiązanie fałszywe. Czy to nie wydaje się najbardziej możliwe? Sojusznicy pozornie uzgodnią swoje stanowiska — ale to byłby traktat chromy. Tak jak ten zawarty w Poczdamie byłby stosowany źle albo nie byłby stosowany wcale i bylibyśmy świadkami nieporozumień na tle zagadnienia niemieckiego. Wymagałby od czasu do czasu usiłowania ponownego klecenia rozpadającej się konstrukcji, coby prowadziło do podobnych układów skazanych zgóry na ten sam los — [illegible] do chwili, kiedy Niemcy nie osiągną niepodległości, wydobytej z wzajemnej rywalizacji między Sprzymierzonymi, których interwencja okaże się coraz bardziej zbyteczna.

Francja na razie nie przystąpi do sfuzjowanych stref anglosaskich. To jest jasne. Przystąpienie Francji mogłoby wywołać wrażenie, że chodzi o podział Niemiec i stworzenie Niemiec zachodnich oddzielonych od reszty. Być może, że Anglia i Stany Zjednoczone mają swoje powody dla przeprowadzania unii stref. powody, które nie istnieją dla Francji, dopóki nie zostanie stwierdzone, że zjednoczenie Niemiec pod okupacją czterech mocarstw nie jest możliwe.

Jednym z najbardziej przykrych momentów konferencji w Moskwie, było dla Francji odroczenie decyzji [illegible] sprawie Saary. Min. Bidault odmówił wyjaśnienia, czy przyłączenie będzie możliwe przed konferencją w Londy[illegible] i czy całość produkcji węgla będzie mogła być przesyłana Francji jeszcze przed efektywnym przyłączeniem. Ta dyskrecja jest zrozumiała. Min. Bevin oświadczył, że jego rząd nie zaakceptuje nowych granic terytorium Saary i mówił tylko o „minimalnych poprawkach granic z 1919 r." — Ponieważ rząd francuski nie chce podejmować decyzji samodzielnej, będą potrzebne negocjacje, żeby doprowadzić do porozumienia na temat warunków przyłączenia Saary.

(„Le Monde", Paris).

Wywiad z sir Donaldem St. Clair Gainer nowym ambasadorem W. Brytanii w Warszawie

Korespondent dyplomatyczny SAP przeprowadził wywiad z nowym ambasadorem brytyjskim w Warszawie sir Donaldem St. Clair Gainer.

— Jaki los spotka, zdaniem pana ambasadora Polaków w Anglii?

— Ostatnie wiadomości w tej sprawie, które otrzymałem na parę dni przed wyjazdem do Polski wskazują raczej na to, że prawie wszyscy Polacy przebywający w chwili obecnej w Anglii powrócą do kraju. Min. Bevin pragnie bardzo, aby wszyscy oni bez wyjątku wrócili do swej ojczyzny.

Muszę jednak zaznaczyć, że rząd i naród brytyjski pamiętając o bohaterskich walkach waszych żołnierzy [illegible] wszystkich frontach czuje się w obowiązku dopomóc tym Polakom, którzy stanowczo odmówią powrotu do kraju. Zaznaczam jednocześnie wyraźnie, że ci, co osiedlą się na terenie Anglii nie będą mogli zajmować się polityką.

— Jakie zdaniem pana ambasadora są dla nich możliwości osiedlania się w koloniach angielskich?

[illegible] Niewiem — odpowiada ambasador — praktycznie zależy to tylko od poszczególnych rządów państw kolonialnych.

— Czy zechce pan ambasador powiedzieć nam coś o rozwoju stosunków między naszymi krajami?

— Stosunki nasze na początku napotykały na trudności, obecnie jednak sytuacja poprawiła się wybitnie z korzyścią dla obu stron. Sprawa polsko-brytyjskiej umowy finansowej jest już gotowa do ratyfikacji, trwają także obecnie rokowania handlowe, które zdaniem moim, posuwają się wybitnie naprzód.

Rząd mój pragnie bardzo nawiązania przyjaznych stosunków z Polską. Ja osobiście — mówi ambasador — jestem przygotowany do załatwienia [illegible]sób przyjazny wszystkich spraw, będących dotychczas w zawieszeniu. Jestem przekonany, że Rząd polski ustosunkuje się w ten [illegible] sposób do nas.

Kronika Południowej Polski

Z KRAKOWSKIEGO i RZESZOWSKIEGO

Z życia świetlicy fabrycznej w Olkuszu

(Bg). Jedną z najbardziej aktywnych świetlic województwa krakowskiego jest świetlica przy Fabryce Naczyń Emaliowanych w Olkuszu.

Świetlica ta rozpoczęła swoją pracę organizacyjną już w okresie po odzyskaniu niepodległości; dzięki zdobyczom socjalnym świata pracy, inicjatywie Związku Zawodowego Metalowców, współpracy Rady Zakładowej, życzliwemu ustosunkowaniu się dyrekcji fabryki, oraz pełnej entuzjazmu i zapału działalności uspołecznionych pracowników, świetlica w dość szybkim tempie przeszła swoje etapy ewolucyjne.

Dziś świetlica fabryczna może się już poszczycić znacznymi rezultatami jakie w tej dziedzinie osiągnęła. Fabryka posiada świetlicę składającą się z obszernej sali balowo-teatralnej, obszernej sceny z kilkoma zmianami dekoracji, odpowiednim oświetleniem i reflektorami, co w znacznej mierze przyczynia się do ułatwienia pracy artystyczno-teatralnej zespołu olkuskiego.

Pokój bilardowy, czytelnia pism codziennych, tygodników i miesięczników służy wypoczynkiem i rozrywką licznym pracownikom fabrycznym.

Biblioteka zawiera już obecnie 1200 tomów nowowydanych książek, jak również do użytku pracowników przeznaczony jest aparat radiowy i głośnik.

Poza tym świetlica posiada własną orkiestrę dętą, liczącą 24 członków. Przed wojną stała ona na takim poziomie, iż koncerty jej były kilkakrotnie transmitowane przez Polskie Radio.

Obecnie świetlica dąży do uzupełnienia powstałych na skutek wojny braków i do przywrócenia orkiestrze dawnego jej poziomu.

Najbardziej żywotną jest sekcja sportowa, która posiada dzisiaj własną, dość dobrze już zgraną drużynę piłki nożnej, mającą już poza sobą kilkanaście zwycięskich rozgrywek międzydrużynowych.

Dzięki staraniom sekcji pracownicy posiadają na terenie fabryki własny basen pływacki ze skocznią.

W tej chwili świetlica fabryki olkuskiej zajęta jest przygotowywaniem na dzień 22 lipca uroczystej akademii, w której wystąpią wszystkie sekcje artystyczne, między innymi zespół teatralny wystąpi w świeżo napisanej, nigdzie dotąd nie granej jeszcze sztuce Ignacego Wolańskiego p. t. „Nur fur Deutsche".

Koncert symfoniczny na cele P. C. K.

W ramach Tygodnia Polskiego Czerwonego Krzyża odbędzie się na zakończenie sezonu i z okazji Tygodnia PCK Wielki Koncert Symfoniczny — urządzany przez Państwową Filharmonię Krakowską w sali Kinoteatru „Świt" — z którego dochód przeznaczony jest na cele PCK.

Umowa handlowa polsko-brytyjska

LONDYN, 7. 6. (SAP). W Londynie spodziewają się, że umowa handlowa polsko-brytyjska zostanie podpisana najpóźniej jutro.

Urlop nowego ambasadora Wielkiej Brytanii

WARSZAWA, 7. 6. (SAP). Nowy ambasador brytyjski sir Donald St. Clair Gainer, który przed kilku dniami przybył do Polski zamierza, jak słychać — po wręczeniu listów uwierzytelniających i zaznajomieniu się z nową placówką — udać się na dwumiesięczny urlop do Anglii.

Ambasador Gainer pełniąc ostatnio służbę w Brazylii nie mógł w ciągu ubiegłych 18 lat skorzystać z urlopu.

Nagy chce emigrować do Ameryki

WASZYNGTON, 7. 6. (SAP). Departament stanu odmawia odpowiedzi, czy udzieli zezwolenia na przybycie do Stanów Zjednoczonych byłego premiera Węgier Nagy. Syn jego oświadczył, że Nagy nosi się z takim zamiarem, lecz departament stanu nie otrzymał jeszcze oficjalnej prośby. Poseł węgierski w Stanach Zjednoczonych nie uznał nowego rządu i odmówił zrzeczenia się swej godności.

Co piszą inni?

„Robotnik"

„Gdy Sejm Ustawodawczy w lutym rb. zaczął swą pracę, pisaliśmy o roli i zadaniach opozycji w Sejmie. Wracamy do tego tematu, gdyż podczas ostatniej kilkudniowej sesji Sejmu opozycja pod kierownictwem p. Mikołajczyka w szczególnie jaskrawy sposób wykazała brak jakiejkolwiek myśli konstruktywnej.

Podczas obrad sejmowych wprowadzono szereg poprawek do projektów, opracowanych i przedłożonych przez Rząd. Chętnie widzielibyśmy także poprawki do ustaw, jeśli nie projekty nowych ustaw, zgłoszone przez opozycję. Faktycznie jednak w ciągu 4 dni posiedzeń Sejmu Klub Polskiego Stronnictwa Ludowego nie sformułował swego stanowiska w sprawie stojących na porządku dziennym zagadnień gospodarczych, ani nie zgłosił własnych projektów walki z drożyzną.

Posłowie z PSL ograniczyli się do negacji, krytykując nasze projekty, krytykując je złośliwie i nierzetelnie, i nie proponując nic w zamian zakwestionowanych postanowień ustawowych.

Teoretycznie są możliwe dwa wytłumaczenia takiej postawy p. Mikołajczyka i jego zwolenników w Sejmie: albo walka ze spekulacją i drożyzną nic a nic ich nie obchodzi, jak to zresztą wynikało z niektórych sformułowań „Gazety Ludowej", albo też chcą oni opozycji „za wszelką cenę". I jedno i drugie wytłumaczenie nie jest zbyt zaszczytne dla posłów z PSL.

Dobrego imienia opozycji sejmowej nie uratowały także coraz to liczniejsze kilkuosobowe grupy opozycyjne w Sejmie, które podczas ostatniej sesji tańczyły walca „raz na lewo, raz na prawo", nie wykazując jakiejkolwiek myśli przewodniej przy głosowaniu raz za, — a w ślad za tym przeciw projektom Rządu".

„Gazeta Robotnicza"

„Stanowczo za mało działamy w Polsce w kierunku umoralnienia społeczeństwa. Przeważnie kiedy rozmowa schodzi na temat względnie kiedy zostaje on poruszany na łamach prasy, równocześnie nawiązujemy do wojny i okupacji, i jednym tchem wyliczamy szereg przyczyn istotnie dobrze nam znanych i istotnie związanych z okresem okupacji, — które w żadnym wypadku oderwać się od niego nie dadzą. Atmosfera niepewnego jutra, obserwowane powszechnie zdziczenie, którego przejawów Niemcy nie usiłowali nawet ukrywać, kradnąc, rabując i mordując w jasny dzień i na oczach wszystkich, trudności w uzyskaniu rzetelnej pracy, która zagwarantowałaby możność całkowitego utrzymania, metody oszustwa — stosowane wobec władz niemieckich — były podniesione do godności cnoty narodowej i ot... tymi szereg przyczyn, które moglibyśmy mnożyć bez końca — to rzeczywiście musiało wpływać na stan i poziom moralny naszego społeczeństwa.

Troska o poziom moralny społeczeństwa wzrasta w naszych warunkach do poważnego problemu. Rozwiązywać go można drogą uruchomiania wszystkich wpływów i środków. Przede wszystkim należy wyrobić przekonanie w społeczeństwie, że dobór ludzi do wykonywania obowiązków idzie drogą eliminacji najgorszych, że nie działają protekcje pozyczne i nie pomaga legitymacja partyjna. Analogiczne zasady muszą obowiązywać w zakresie odpowiedzialności. Niesumiennego i nieuczciwego nic nie może ochronić i o tym wszyscy muszą być przekonani. Normą wiążącą jest interes społeczny, a regulatorem — prawo".

Tajemnice strategii Hitlera

Niedoszły „Anschluss" Hiszpanii

Rządy USA i Wielkiej Brytanii opublikowały jednocześnie dokumenty w formie protokołów zebrań, jakie odbył Hitler ze swym sztabem morskim i lotniczym między 21 kwietnia i 31 lipca 1943 r.

Protokoły zawierają trzy postanowienia Hitlera, które wywarły decydujący wpływ na przebieg wojny. Z dokumentów tych można doskonale wyczuć z jednej strony chęć Hitlera i jego generałów do zajęcia Hiszpanii, z drugiej zaś obawę o ewentualne następstwa takiego czynu.

„OPERACJA GISELA"

Podczas konferencji dnia 21 kwietnia 1943 r. Hitler wysunął pewne zastrzeżenia w sprawie „operacji Gisela" (kryptonim planu zajęcia Hiszpanii), mówiąc, że pogorszyłaby ona niebezpiecznie zagadnienia wyżywienia, które i tak jest jedną z największych trosk Fuehrera.

Ale marszałkowie byli innego zdania i podczas konferencji 12 maja 1943 r. w Rzymie z udziałem Doenitza i licznych przedstawicieli włoskiego dowództwa naczelnego Kesselring, głównodowodzący na froncie śródziemnomorskim, obarcza Doenitza poleceniem, aby uprzedził Hitlera, że jedynym sposobem poprawienia sytuacji w obszarze Morza Śródziemnego jest atak na półwysep Iberyjski.

Rzeczywiście, dnia 14 maja 1943 r. Doenitz, zdając sprawę Hitlerowi ze swej podróży do Włoch, przedstawił mu otwarcie sprawę hiszpańską. „Nasze łodzie podwodne, — mówił Doenitz — są dosłownie zakorkowane w zatoce gaskońskiej i jedynym sposobem opanowania katastrofalnej sytuacji jest zajęcie Hiszpanii z Gibraltarem włącznie".

„TWARDY" NARÓD ŁACIŃSKI

Hitler odpowiedział że nie może być mowy o wejściu do Hiszpanii bez zgody narodu hiszpańskiego i widząc zdziwienie wśród swych słuchaczy, dodał: „Nie jesteśmy zdolni zająć Hiszpanii siłą: trzebaby użyć do tego kilku dywizji specjalnych, a tych nie mamy do dyspozycji. Hiszpanie są „twardym" narodem łacińskim i zorganizowaliby na naszych tyłach prawdziwą wojnę partyzancką".

Hitler dodał jeszcze, że w roku 1940 Hiszpania zgodziłaby się na wkroczenie Niemców na półwysep Iberyjski, ale atak włoski na Grecję bardzo ich zaskoczył i powstrzymał od przystąpienia do wojny. Tak więc projekt „Gisela" upadł.

Od początku 1943 roku, a więc w chwili, kiedy walka w północnej Afryce trwała w całej pełni, Hitler nie krył się z gniewem i oburzeniem na Włochów; uczucia te u jego pomocników potęgują się aż do pogardy. W rzeczywistości Włochy są traktowane, jako kraj i naród podbity.

TAJNA BROŃ — MOŻE STAĆ SIĘ BUMERANGIEM

W dniu 5 czerwca 1943 r. Hitler nie zgodził się na plan admirała Doenitza, który proponował zaatakowanie Gibraltaru przy końcu tegoż miesiąca za pomocą nowej tajnej broni, użytej przez „Luftwaffe". Hitler obawiał się, że „broń ta może wpaść w ręce Anglików i odwrócić się, jak bumerang, przeciwko Niemcom". Stąd odrzucenie planu Doenitza.

W dniu 31 lipca 1943 r. Hitler porzucił na zawsze zamiar zaatakowania Stanów Zjednoczonych z powietrza „ponieważ zbyt małe siły lotnicze nie wywołałyby innego skutku, jak tylko wzmocnienie woli oporu wśród ludności amerykańskiej".

Również inny plan Doenitza, dotyczący zaatakowania brzegu północno-afrykańskiego przez „samobójcze oddziały", — przewiezione na łodziach podwodnych, spotkał się z odmową Fuehrera. Hitler orzekł, że Brytyjczycy użyją wojsk francuskich do zlikwidowania tej operacji i sami nie poniosą najmniejszych strat.

HITLER COFA SIĘ PRZED RYZYKIEM

Wreszcie Fuehrer nie zgodził się na atak łodzi podwodnych na Atlantyku w roku 1943, mówiąc, że Atlantyk jest jego pierwszą linią obronną na zachodzie i nawet, gdyby miał rozegrać tu walkę obronną, lepiej będzie bronić się na brzegu Europy i zająć stanowiska wyczekujące.

Hitler odmówił również pozwolenia na zrzucenie min na trasy okrętów, obawiając się, że nieprzyjaciel znajdzie je i odpowiednio użyje. „Marynarka może zakładać nowe miny w każdej chwili, ale nigdy nie można przewidzieć, gdzie zrzucać je będzie lotnictwo. Gdyby Brytyjczycy zrzucili te miny na Morze Bałtyckie — jesteśmy zgubieni".

Obawiając się zdrady włoskiej marynarki, Hitler rozkazał w sierpniu 1943 roku: „Dowódca łodzi podwodnych we Włoszech będzie trzymał łodzie poza bazą La Spezzia tak, ażeby Włosi o tym nic nie wiedzieli. Gdyby jednostki włoskie chciały opuścić port bez naszego zezwolenia, łodzie podwodne zniszczą ich duże okręty".

(aj)

Wystawa Sztuki Ludowej

(K) W niedzielę, dnia 8 czerwca br. o godz. 11, w ramach ogólnych uroczystości inauguracyjnych „Dni Krakowa" odbędzie się w odnowionych salach muzealnych w gmachu przy ul. Smoleńsk 9 otwarcie WIELKIEJ WYSTAWY SZTUKI LUDOWEJ urządzonej staraniem Dyrekcji Miejskiego Muzeum Przemysłu Artystycznego.

Wystawa obejmuje liczne i cenne eksponaty z zakresu sztuki, zdobnictwa i przemysłu ludowego, pochodzące przeważnie ze zbiorów Muzeum Przemysłu Artystycznego, Muzeum Etnograficznego oraz prywatnych zbieraczy i miłośników sztuki ludowej.

Wystawa wzbudzi niewątpliwie żywe zainteresowanie w najszerszych sferach społeczeństwa, a zwłaszcza wśród zrzeszeń i organizacji ludowych oraz młodzieży szkolnej, a przede wszystkim w kołach młodzieży wiejskiej.

Wystawa ta posiada cechy wybitnie dydaktyczne dla szkół zawodowych, a w szczególności uczelni o charakterze sztuk plastycznych.

Wystawa Sztuki Ludowej otwarta będzie w miesiącach czerwcu i lipcu.

Nowe władze Krakowskiego Koła PZBWP

Walne Zebranie członków Polskiego Związku b. Więźniów Politycznych, jakie odbyło się dnia 31 maja br. w Krakowie, udzieliło absolutorium ustępującemu Zarządowi Koła z dr Kościuszkową na czele, jako prezesem, wyrażając przez aklamację podziękowanie za ofiarną i skuteczną pracę. Po wysłuchaniu szczegółowych sprawozdań i dyskusji wybrano Zarząd w składzie:

Prezes: Hołuj Tadeusz, wiceprezes Chlebowski Jan, w-prezes dr Kościuszkowa Janina, sekretarz Wojciechowski Mieczysław, zast. sekr. Kłodziński Stanisław, skarbnik Palczak Józef, zast. skarbnika Gniewniak Lech; członkowie Zarządu: Kiela Mieczysław, prof. Moszew Jan.

Zebrani członkowie, b. więźniowie polityczni uchwalili między innymi następującą rezolucję:

„Walne Zebranie Krakowskiego Koła b. Więźniów Polit. wobec nieustannych ataków niemieckich na granice Polski na Odrze i Nysie przeciwstawia się agresji niemieckiej, która grozi widmem wojny, widmem nowej grozy i ucisku.

Pamiętając o zbrodniach hitlerowskich, w imię pokoju Polski i pokoju świata, w imię międzynarodowej solidarności więźniów, domagamy się prawdziwej demilitaryzacji, denazyfikacji i demokratyzacji zwyciężonych Niemiec.

Kurs teletechniczny

(Lak) Dyrekcja Okręgu Poczt i Telegrafów w Krakowie uruchamia z dniem 1 lipca br. 22 miesięczny kurs teletechniczny typu licealnego, dla kandydatów na stanowiska techników telekomunikacyjnych w państw. przedsięb. „Polska Poczta, Telegraf i Telefon".

Bliższych szczegółów udzielają na żądanie wszystkie placówki pocztowe tut. Okręgu.

Rzeczy ciekawe

Hitler fałszerzem pieniędzy

AMSTERDAM. W miejscowości Haarlem, w Holandii mieszka p. Samuel Kusek, który w czasie wojny był zmuszony przez Niemców do pracy nad fałszowaniem banknotów obcych państw.

W tej olbrzymiej fałszerni pracowało 150 ludzi, 12 rozmaitych narodowości, którzy samych tylko funtów angielskich wyprodukowali na sumę 500 milionów funtów, tj. około 250 miliardów fr.

W chwili załamania się Niemiec w roku 1944, zostało wydane zarządzenie zatopienia zapasu tych fałszywych banknotów w jeziorze Ebensee.

Po wejściu wojsk sprzymierzonych część z tych banknotów została wyłowiona i podziwiano ich doskonałe wykończenie.

Hitler wziął tylko wzór z króla pruskiego Fryderyka Wielkiego, pierwszego fałszerza pieniędzy.

Ofiary nałogu

W związku ze znaczną podwyżką ceny tytoniu w Anglii, angielscy palacze rzucili się na poszukiwania jakiejkolwiek nadającej się do palenia rośliny innego gatunku. Zaobserwować się dał przede wszystkim szalony wzrost popytu na mieszankę, w skład której wchodzi m. in. i lawenda, używana przez astmatyków i ludzi cierpiących na katary. Wprawdzie niektórzy uważają, że żaden szanujący się palacz nie powinien palić jakichś mieszanek z traw, nie mniej jednak tysiące Brytyjczyków stosuje tę metodę. Bardziej ambitni palacze, chcąc za wszelką cenę odzwyczaić się od kosztownego nałogu, uciekają się do takich metod, jak poddawanie się hipnozie, mającej im obrzydzić smak papierosów.

Komunikaty partyjne

W sobotę t. j. dnia 7 czerwca o godz. 14-tej odbędzie się zebranie Komitetu PPS przy Zarządzie Miejskim w Gmachu PPS — Rynek Gł. Nr. 30 II piętro, pokój Nr. 52.

Referat polityczny wygłosi tow. poseł dr Drobner.

Referat samorządowy wygłosi tow. poseł wiceprezydent Nowicka.

Uprasza się o liczne i punktualne stawiennictwo.

* * *

Miejski Komitet PPS zawiadamia, że wykupił bilety na sztukę „Dewaluacja Klary" do Starego Teatru na dzień 11 czerwca 1947 na godzinę 19.15 oraz na sztukę „Pan Damazy" na dzień 14 czerwca do Teatru Słowackiego na godzinę 15.30.

Bilety do nabycia w pokoju Nr. 11 na „Dewaluację Klary" dnia 8 bm., a na „Pan Damazy" 9 bm.

* * *

W sobotę dn. 7 czerwca 1947 r. o godz. 10-tej rano odbędzie się w Powiatowym Komitecie PPS w Krakowie odprawa przewodniczących i sekretarzy Miejscowych, Gromadzkich, Miejskich i Gminnych Komitetów PPS pow. Krakowskiego.

UWAGA!

Sekretarze wszystkich Komitetów Partyjnych i Kół z terenu województwa krakowskiego są proszeni o zgłoszenie się w wydziale Kadr WK PPS pokój Nr. 50 celem podjęcia druków deklaracji na członków Polskiego Związku Zachodniego.

Komunikat „Bundu"

Krakowski Komitet „Bundu" zawiadamia, że dzisiaj tj. w sobotę o godz. 19-tej w lokalu „Bundu" — Miodowa 21 odbędzie się zebranie partyjne z udziałem tow. Fischgrunda z Warszawy. Goście mile widziani.

Mleko dla dzieci i matek

Miejski Wydział Aprowizacji i Handlu komunikuje, że w miesiącu czerwcu br. sklepy rejonowo-mleczarskie wydawać będą mleko świeże na karty „D" dla dzieci do lat 3 i na karty „M" miesiąca czerwca br. — 7 ltr. na odcinki Nr. 1—7 po 1 ltr. na każdy odcinek. Nadto sklepy mleczarskie wydawać będą w bieżącym miesiącu mleko świeże na niezrealizowane odcinki „D" 3 i „M" z miesiąca maja br.

W związku z powyższym wzywa się wszystkich posiadaczy powyższych kart, aby we własnym interesie uskuteczniły niezwłocznie rejestrację kart. Przy rejestracji na mleko świeże będą sklepy rejonowo-mleczarskie odłączać II-gi kupon rejestracyjny kart „D" i „M".

Most podgórski będzie odbudowany

(o. d.). W związku z przystąpieniem do odbudowy III Mostu na Wiśle u wylotu ul. Starowiślnej, ruch kołowy przez ten most zostaje z dniem 7 czerwca br. wstrzymany aż do odwołania.

Objazd na czas montażu mostu odbywać się będzie przez most im. Tadeusza Kościuszki, który przekracza Wisłę u wylotu ul. Krakowskiej.

Objazdu dokonywać należy od strony Krakowa zgodnie z tablicą kierunkową, umieszczoną przy przyczółku mostowym, wzdłuż lewobrzeżnego bulwaru w górę rzeki ulicą Podgórską do ul. Krakowskiej, a od strony Podgórza zgodnie z tablicą umieszczoną na skrzyżowaniu ulic Lwowskiej i Limanowskiego, trasą biegnącą od skrzyżowania ul. Limanowskiego do ul. Legionów.

Ruch pieszy na III Moście przez cały czas trwania robót będzie utrzymany.

Zamknięcie Wystawy Książki Oświatowej TUR

Z powodu trudności technicznych Wystawa na m-c czerwiec niestety nie może zostać przedłużoną.

Jednakże wobec faktu, że Wystawa trwająca cały miesiąc cieszyła się do końca niesłabnącym zainteresowaniem szerokich rzesz pracujących, samouków i uczniów szkolnych, co potwierdza uznaną słuszność stosowania m. in. tej formy pracy oświatowej, postanowiono przywrócić Wystawę odpowiednio uzupełnioną w jesieni b. r.

DYŻUR LEKARZA POŁOŻNIKA UBEZPIECZALNI SPOŁECZNEJ

Dnia 7 czerwca dr Czesnowska Jadwiga, Rynek Główny 7 m. 9.

Wynik zbiórki na PCK

Zbiórka niedzielna 1. 6. br. na Polski Czerwony Krzyż przyniosła 447.441.69 zł.

Jeśli się weźmie pod uwagę codzienne zbiórki przed Tygodniem PCK dokonywane przez inne organizacje, następnie to, że upalna niedziela wypędziła większość obywateli poza Kraków — to musimy stwierdzić, że społeczeństwo Krakowa [illegible] dowód żywego oddźwięku na apel Polskiego Czerwonego Krzyża.

Nr. Zg. 38/47

OGŁOSZENIE

Na wniosek Antoniny Ciochoń w Borzęcinie wszczęto postępowanie o uznanie za zmarłego jej męża Władysława Ciochonia urodz. 25. 2. 1908 r. i zamieszkałego ostatnio w Borzęcinie, pow. Brzesko, syna Józefa i Rozalii z Rogozińskich, który aresztowany w dniu 9 maja 1943 przez Gestapo i osadzony w obozie w Oświęcimiu, a następnie przewieziony został do obozu w Sangerhausen w Niemczech, skąd dał o sobie ostatnią wiadomość [illegible] czasu [illegible]

Sąd wzywa, aby do dnia 31 sierpnia 1947 r. udzielono mu wiadomości o [illegible] po tym [illegible]

kr 580 Sąd grodzki w Radłowie.

Posiedzenie Woj. Rady Narodowej

Biuro Wojewódzkiej Rady Narodowej zawiadamia, że w dniach 10 i 11 czerwca 1947 r. o godz. 10-tej rano w sali Miejskiej Rady Narodowej pl. WW. Świętych odbędzie się plenarne posiedzenie Wojewódzkiej Rady Narodowej.

Ogłoszenie

przetargu nieograniczonego na roboty malarskie i tynkarskie w placówkach pocztowych na terenie Krakowa. Podkłady ofertowe wydaje Oddział Budowlany Dyrekcji Okr. P. i T. w Krakowie. Łobzowska 20 II p. drzw. 202. Termin składania ofert upływa w dniu 14 czerwca 1947 godz. 12. Dyrekcja zastrzega sobie prawo [illegible] bez względu na cenę oraz prawo uznania, że przetarg nie dał wyniku.

Dyrektor Okręgu:
kr 581 T. Argasiński.

Co gdzie i kiedy?

RADIO

na dzień 8 czerwca 1947 r. (niedziela).

6. 57 Sygnał czasu; 7.02 Muzyka; 8.00 Dziennik poranny; 8.20 Program na dzień bieżący; 8.25 Muzyka; 8.55 Pogadanka Polskiej Rodziny Radiowej; — 9.00 Nabożeństwo z Kościoła Św. Krzyża w Warszawie; 10.00 Audycja regionalna; 10.45 Koncert życzeń; 11.40 Pogadanka ks. Józefa Struszczaka p. t. „Kościół-pomnik"; 11.45 Koncert reklamowy; — 11.57 Sygnał czasu; 12.05 Poranek symfoniczny; 13.30 Niemcy po wojnie. — 13.40 Audycja ludowa; 14.25 Recenzje teatralne; 14.35 Chwila Biura Studiów; 14.40 „Dewaluacja Klary"; 15.20 Koncert Polskiej Kapeli Ludowej; 16.00 „O Jacku, który nie chciał pracować" audycja dla dzieci; 16.20 Reportaż dźwiękowy z otwarcia „Dni Krakowa"; 16.35 Muzyka popularna; 17.00 M. Świerzyński „Nocleg w Apeninach" operetka w 1 akcie; 18.15 10 minut poezji — „Z poezji Emila Zegadłowicza"; 18.25 „Świetlica Żołnierska — świetlicy robotniczej" audycja wojskowa słowno-muzyczna; 18.55 Z życia kulturalnego „Wiedza i życie"; — 19.05 „Uśmiech i piosenka"; 19.30 Rezerwa ogólna; 19.40 Aktualności dźwiękowe; 19.57 Sygnał czasu; 20.02 Dziennik wieczorny; 20.05 Reportaż dźwiękowy z meczu Kraków — Śląsk; 20.20 Audycja rozrywkowa; 21.00 Rozmowa Heleny Wielowieyskiej ze Stefanem Otwinowskim; 21.10 Cezary Franck — Sonata. Wykonawcy: Colette Frantz (skrzypce) i Władysław Szpilman (fortepian); 21.35 „U naszych przyjaciół" — audycja słowno-muzyczna; 22.05 Wiadomości sportowe; 22.15 Audycja Orkiestry Tanecznej; — 23.00 Wiadomości dziennika; 23.15 Program na dzień następny; 23.25 Muzyka taneczna z płyt; 23.50 Program Rozgłośni Krakowskiej na dzień następny; — 23.55 Z ostatniej chwili, sygnał czasu, hymn i koniec audycji.

W Kinach

ŚWIT: Niewidzialny detektyw.
UCIECHA: Młodość Tomasza Edisona
WANDA: Serenada w dolinie słońca.
WARSZAWA: Wyspa bezimienna.
GDAŃSK: Zakazane piosenki
WOLNOŚĆ: Dni i noce
APOLLO I SZTUKA: Historia jednego fraka.

W teatrach

TEATR MIEJSKI IM. SŁOWACKIEGO — godz. 15.30 — *„Chory z urojenia"* Moliera z udziałem Antoniego Fertnera.

Godz. 19 *„Pan Damazy"* Blizińskiego z udziałem Aleksandra Zelwerowicza.

MIEJSKI STARY TEATR — duża sala — godz. 19 *„Ich czworo"*, komedia G. Zapolskiej.

Mała sala — godz. 19.15 *„Dewaluacja Klary"* Marii Jasnorzewskiej-Pawlikowskiej.

TEATR KAMERALNY TUR-u (Scala) godz. 19.30 *„Świętoszek"* Moliera z udziałem Ronarda Bujańskiego.

TEATR „KOMEDIA MUZYCZNA" (Lubicz 48) godz. 19 *„W ogonku po humor"*.

„SIEDEM KOTÓW" ul. Zyblikiewicza 1 — godz. 19.45 *„Pani Prezesowa"* komedia Hennequina i Webera z I. Kwiatkowską.

TEATR LALKI I AKTORA „GROTESKA" (Skarbowa 2) — godz. 17 *„Kot w butach"* wesoła bzdurka marionetkowa Tadeusza Kwiatkowskiego.

DZISIEJSZE ODCZYTY

Dyr. inż. Stanisław Różański: „Przyszłość Kołobrzegu jako portu handlowego, rybackiego, uzdrowiska i ośrodka usługowego" godz. 18 — sala wykładów powszechnych U. J. ul. św. Anny 12. — Wstęp wolny dla wszystkich.

Min. Skrzeszewski: „Organizacja Studenckiej Młodzieży Socjalistycznej „Życie" — wczoraj i dziś" — godz. 18 — w gmachu Collegium Novum. — Wstęp wolny.

Odbito czcionkami Drukarni Nr 8 Spółdzielni Wydawniczej „Wiedza" Kraków, ul. Orzeszkowej 7. Telefon 566-53. M—19323